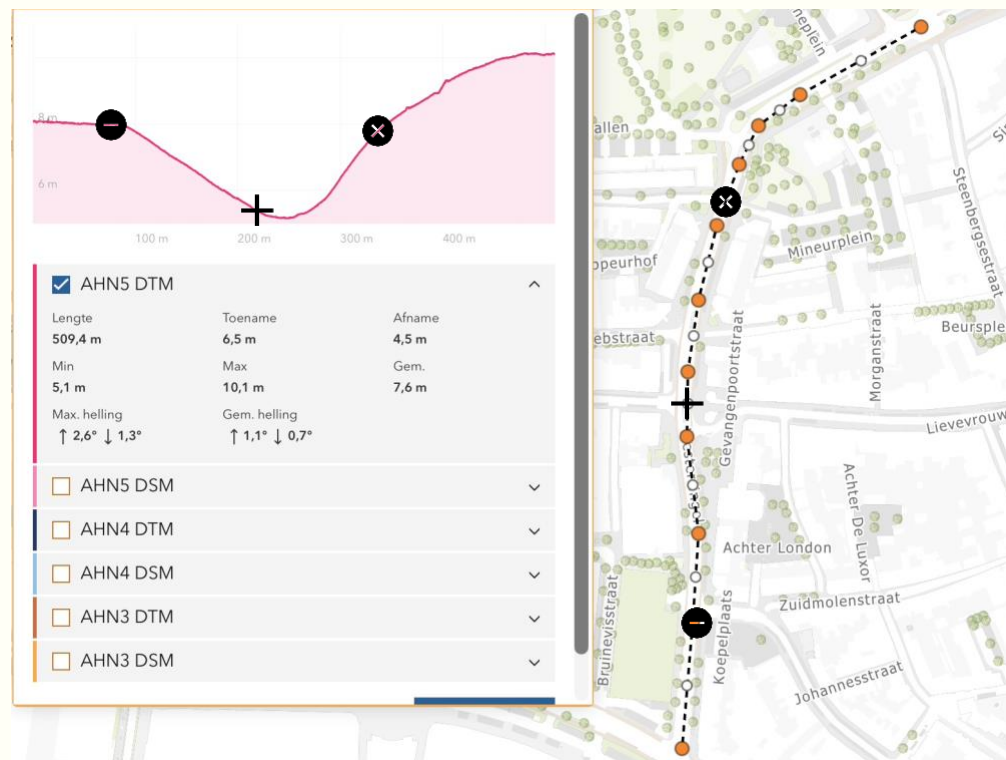

Reparatie Westersingel

Mobiliteit en gehandicapten parkeren

Versie 3

Inleiding

Op 2 februari bezocht een delegatie van Toegankelijk Bergen op Zoom de inloopavond 'Reparatie Westersingel'.

Naar onze mening kwamen bereikbaarheid, toegankelijkheid, gehandicapten parkeren en mobiliteit onvoldoende aan de orde.

We beseffen dat het qua presentatie minder gewenst is in een dergelijke bijeenkomst diep in te gaan op componenten die door veel betrokkenen op dat moment als details worden gezien. Het betreft voorzieningen 'Gehandicapten parkeren' en 'Mobiliteitsvoorwaarden in het beschermd Stadsgezicht'. In het grote geheel zijn die componenten van belang. Niet onbelangrijke factoren dreigen door een te eenzijdige focus op de achtergrond te raken.

Sluitstuk

Helaas heeft Toegankelijk Bergen op Zoom de ervaring dat gehandicapten parkeren vaak een 'sluitstuk' is in planontwikkelingen openbare ruimte. "Dat vullen we in een later stadium in", horen we dan. De daaraan gebonden ruimtelijke voorwaarden zijn dan lang niet altijd meer haalbaar.

De gemeente Bergen op Zoom heeft geen integraal beleid auto-, motor-, fiets-, brommer-, scooter- en gehandicapten parkeren.

Context

Mobiliteitsbeleid bepaalt hoe bewoners, bezoekers en goederen zich verplaatsen en heeft daardoor een directe invloed op de leefomgeving.

Mobiliteitsbeleid is een kritieke succesfactor voor de kwaliteit van de leefomgeving. Schone, veilige, toegankelijke en geïntegreerde vervoersoplossingen waaronder een integraal parkeerbeleid en een passend beleid distributie van goederen, zijn daarin bepalend.

Door de openbare ruimte mensvriendelijker te maken, de lokale economie te stimuleren, lucht- en geluidsvervuiling te beperken, sociale inclusie te waarborgen en klimaatdoelen te ondersteunen ontstaat een gezondere, aantrekkelijkere en toekomstbestendige (binnen)stad.

De historische context binnenstad met heel veel smalle straten maakt het wat parkeren en toegankelijkheid betreft, niet eenvoudiger.

Daarnaast is de in geologisch opzicht bijzondere steilrand 'De Brabantse Wal', die in het beschermd stadsgezicht zeer herkenbaar is, van invloed.

Rekening houdend met de sterke vergrijzing is voor alle woningen (bestaande en nieuwe) een flexibel anticiperend beleid parkeervoorzieningen voor bewoners die een gehandicapten parkeerkaart

hebben of gaan krijgen, essentieel. Alle reden om in een vroeg stadium aandacht te schenken aan gehandicapten parkeren op kenteken en dus nu al te anticiperen zodat praktisch en eenvoudig dergelijke parkeervoorzieningen gerealiseerd kunnen worden.

Teleurstelling, noodkreet - aandacht dringend gewenst

Toegankelijk Bergen op Zoom is teleurgesteld. Over gehandicapten parkeren is in de planontwikkeling tot nu toe helemaal niets gezegd.

De gemeente Bergen op Zoom is professioneel op de hoogte van de voorwaarden bruikbaarheid van voor bezoekers bedoelde gehandicapten **algemene** parkeerplaatsen. Dat betreft afmetingen, nabijheid van bestemmingen en de aanwezigheid van deze parkeerplaatsen in de buurt van openbare (gemeente)voorzieningen, gezondheidscentra, ziekenhuizen, culturele centra, bibliotheken, religieuze centra, wijkcentra, sportzalen, scholen, kinderdagverblijven, horeca, winkelcentra en andere voorzieningen met publiek toegankelijke ingangen.

Aanleidingen

Toegankelijk Bergen op Zoom deed in 2023 een uitgebreid onderzoek naar voor rolstoelgebruikers qua inspanningen haalbare stijgtrajecten en qua veiligheid en inspanning haalbare daaltrajecten.

- a. In een plattegrond (zie bijlage 1) is voor het beschermd stadsgezicht geduid in welke deelgebieden algemene gehandicapten parkeerplaatsen gelegen moeten zijn.
- b. Zo werd o.a. geconcludeerd dat gehandicapten parkeerplaatsen op het parkeerterrein Londonstraat niet bruikbaar zijn. We adviseerden de gemeente dit op te lossen door een ruil met parkeerplaatsen in het beschreven deelgebied toe te passen. Namens de gemeente werd echter zonder motivering meegedeeld dat de twee G-parkeerplaatsen zonder ruil opgeheven werden.
- c. In april 2025 hebben we tijdens een verkenning van het gebied samen met een medewerker verkeer van de gemeente o.a. aangegeven dat de gehandicapten parkeerplaats Westersingel bij het fysio-/sportcentrum tegenover de Gevangenpoort qua afmetingen onvoldoende bruikbaar is. In dezelfde verkenning zijn toen overigens ook andere gehandicapten parkeerplaatsen beschouwd en recent door de gemeente geplaatste objecten die ontoegankelijkheid veroorzaken of versterken (camera-palen, portaalborden, voetgangerssluizen, straatnaamborden op flespalen e.d.)
- d. In de planontwikkeling verdwijnt nu ook de gehandicapten parkeerplaats op het Koepelplein.

Informatie-vraag

De Westersingel en een groot aantal straten in het Havenkwartier worden in de nabije toekomst heringericht. Een herinrichting van een straat zal - financieel verantwoord - minstens 30 jaar moeten 'meegaan'. Het is van het grootste belang nieuwe landelijk ingezette ontwikkelingen¹ nu nadrukkelijk te gaan volgen. De kwaliteit van de leefomgeving speelt daarin een grote rol.

Officieel Verzoek

Toegankelijk Bergen op Zoom verzoekt² u hierbij de mobiliteitsadviezen die tot de inloopavond van 2 februari een rol gespeeld hebben in de planontwikkeling Westersingel beschikbaar te stellen. In het bijzonder gaat het dan om het aantal, de plaats, ligging en afmetingen van gehandicapten parkeerplaatsen, de mobiliteitsvoorwaarden voor voetgangers op de Westersingel en mobiliteitsvoorwaarden als het gaat om de verbinding van de buurten Havenkwartier + deel Scheldevesting én het centrum van Bergen op Zoom voor voetgangers en fietsers. Overkoepelend gaat het dus om de kwaliteit van de leefomgeving in beide buurten en om een nieuwe verantwoorde veilige mobiliteitsbinding tussen genoemde buurten. Dat is a.h.w. een toekomstgerichte vorm van herstel van de doorsnijding van de historische stad door de Westersingel. Het planidee van de Vereniging Binnenstad kan dit ook in historische zin ondersteunen.

Dringende aanbevelingen gehandicapten parkeren

Algemeen

- A. Ontwikkel een integraal beleid parkeren voor het beschermd stadsgezicht voor auto's, gehandicaptenvoertuigen, motoren, brommer/scooter/speed pedelec (gele kentekenplaat), snorfiets (blauwe kentekenplaat), fat bikes en fietsen.

Voor bewoners

- B. Voor de bestaande en nieuwe nog te ontwikkelen woningen, ook die ter plekke van het gebouw de 'Stoelemat' is het noodzakelijk te anticiperen op (later) te realiseren G-parkeerplaatsen op kenteken, en mogelijk ook een G-parkeerplaats met de afmetingen van een algemene gehandicapten parkeerplaats. Uiteraard zal het traject tussen dergelijke parkeerplaatsen en de deur van de woning van de GPK-houder veilig, haalbaar en toegankelijk horen te zijn.

Voor bezoekers

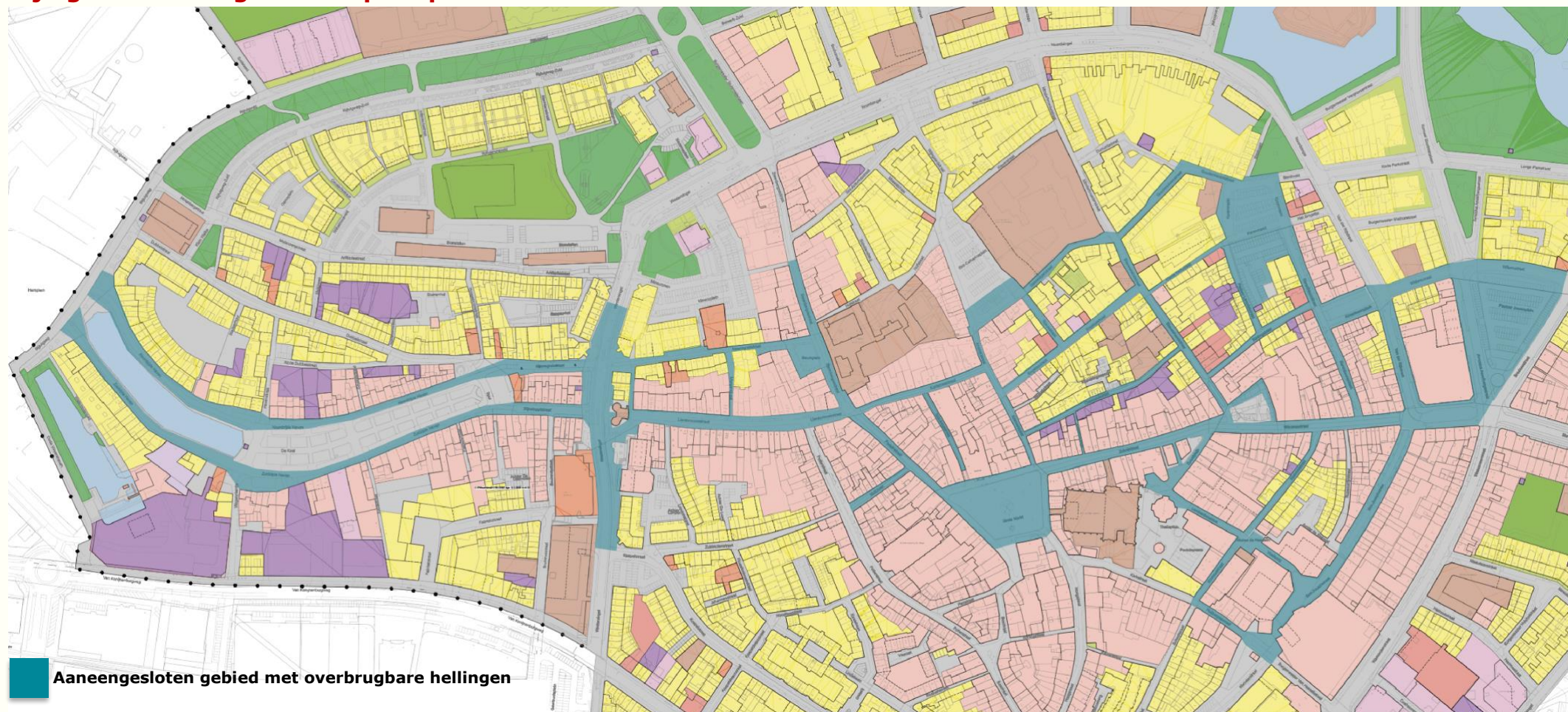
- C. Gehandicapten parkeren voor bezoekers betreft algemene gehandicapten parkeerplaatsen. Naar het zich laat aanzien resteren er, nu de Stoelmat verdwijnt, een beperkt aantal functies waaraan een algemene gehandicapten parkeerplaats gekoppeld zou moeten worden. Dat betreft in ieder geval het fysio-/sportcentrum Westersingel 34a en Actiefzorg ter hoogte van Westersingel/Kazerneplein.

Als het gaat over bezoekers van bewoners zal de 2%-regel straat-parkeerplaatsen toegepast moeten worden. De hellingen in de straat bemoeilijken mogelijk het toepassen van deze regel.

¹ "Assen toekomstgericht op weg - Visie mobiliteit 2040" is een voorbeeld van deze op Overheid.nl gepubliceerde ontwikkelingen. Lees via de volgende link deze [publicatie](#) .

² Dit verzoek vloeit ook voort uit de hierboven genoemde aanleidingen b en c.

Bijlage 1: Gebied gehandicapten parkeren

Zeer uitgebreid onderzoek door Toegankelijk Bergen op Zoom van alle straten in de beschermde stadsgezichten leverde een aaneengesloten gebied met trajecten met overbrugbare stijghellingen en veilige daalhellingen voor rolstoelgebruikers.

Gehandicapten parkeerplaatsen in dit gebied zijn bruikbaar omdat de trajecten tussen die parkeerplaatsen en de bestemming van de gehandicaptenkaart-gebruiker overbrugbaar en veilig zijn. Daarnaast mag de parkeerplaats zelf geen hellend vlak zijn en moeten de afmetingen van de parkeerplaats aan de eisen voldoen waarbij met name het 'uitstappen' van de kaarthouder veilig mogelijk is.

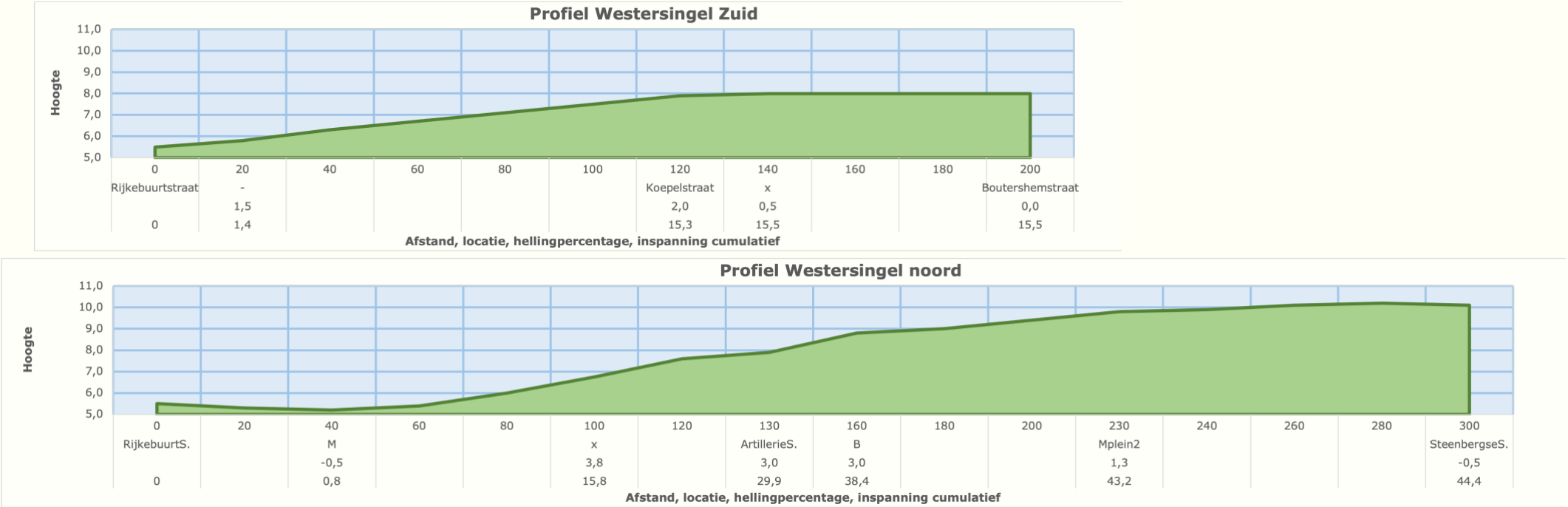
Opmerking

Binnen het gebied zijn er deeltrajecten die qua hellingen nipt bruikbaar zijn. Het deeltraject Westersingel tussen de Rijkebuurtstraat en de Koepelstraat is er een voorbeeld van. Het traject Mineurplein-Looijpoort-Steenbergsestraat-Beursplein is haalbaar. Altijd moet het 'voetgangers'-traject tussen de gehandicaptenparkeerplaats en de bestemming veilig en toegankelijk zijn.

Bijlage 2: Inspanning – Hoogteprofielen in de omgeving

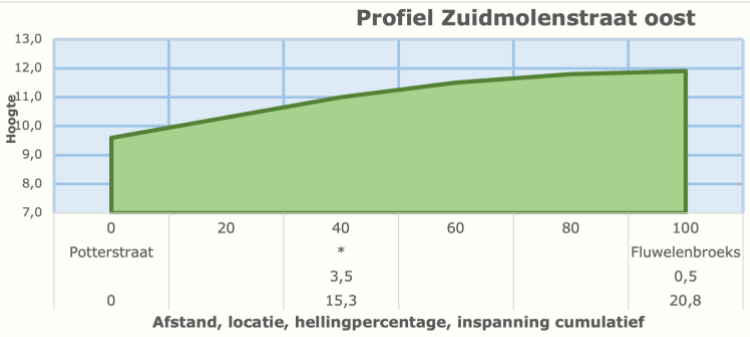
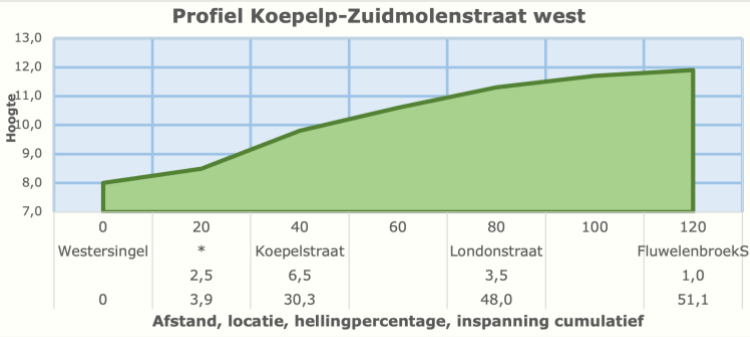
In onderstaande afbeeldingen zijn hoogteprofielen van een groot aantal straten weergegeven. Onder de grafieken zijn in vier regels de afstand, locaties van zijstraten, hellingpercentages en de cumulatief inspanningsindicatie geduid. Als de cumulatieve inspanningsindicatie de bovengrens 15,5 overschrijdt, dan is de helling te zwaar. De hellingenmethode is in 2023 ontwikkeld naar aanleiding van een schouw van de toegangsroutes naar parkeergarage Grote Markt (Zie [archief publicaties 2023](#)).

Westersingel

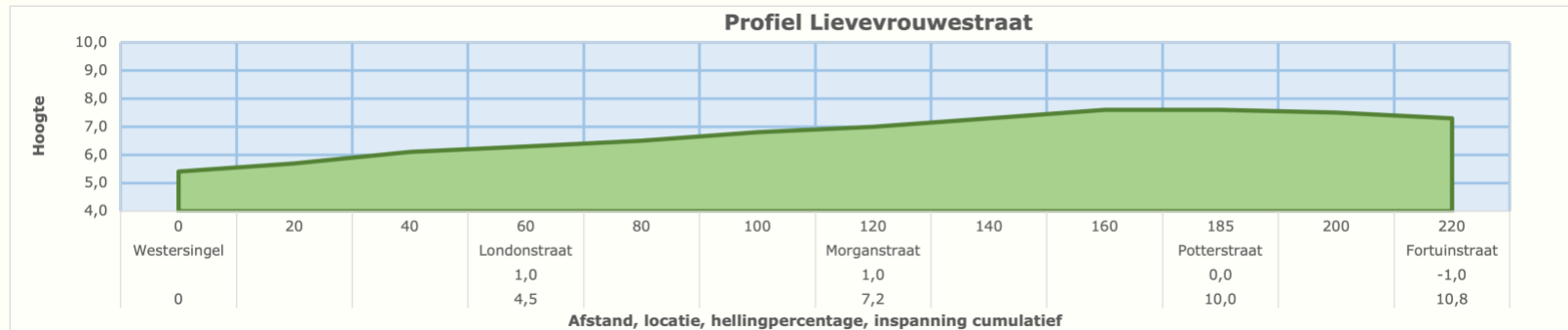
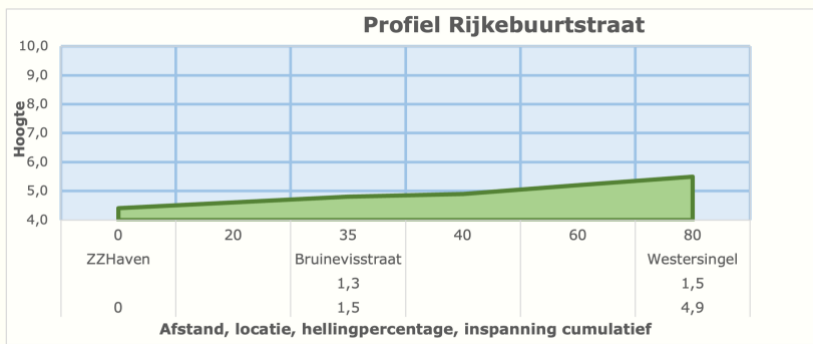

Het zuidelijke deel van de Westersingel kan nipt overwonnen worden. Vanaf de Rijkebuurtstraat is na 100 meter de inspanningsbovengrens op het noordelijke deel bereikt.

Zijstraten van de Westersingel

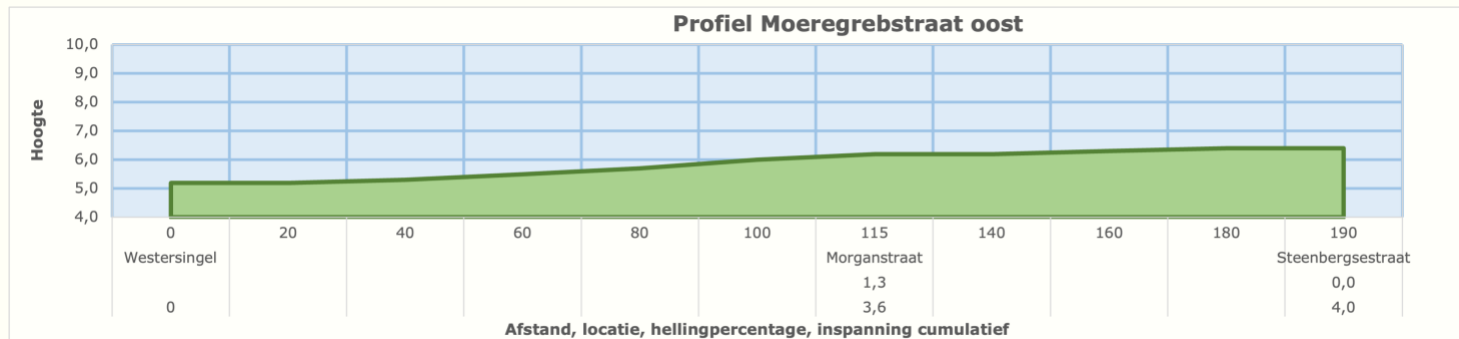
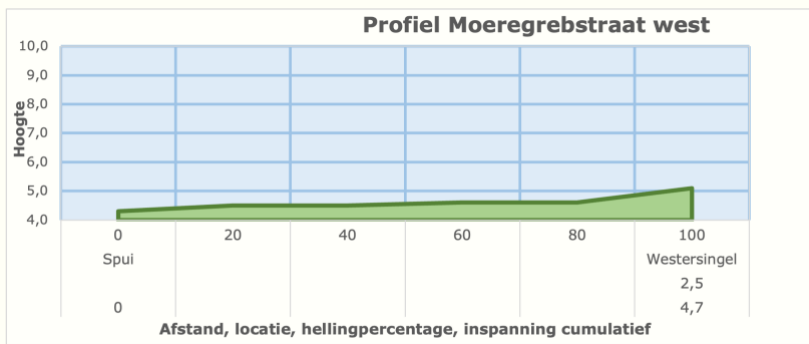

Het traject Zuidmolenstraat naar de Westersingel is veel te zwaar en te gevaarlijk in beide gedeelten.
Voor voetgangers zonder bewegingsbeperking is het traject Fabriekstraat - Koepelstraat – Zuidmolenstraat – Molstraat zeer interessant.

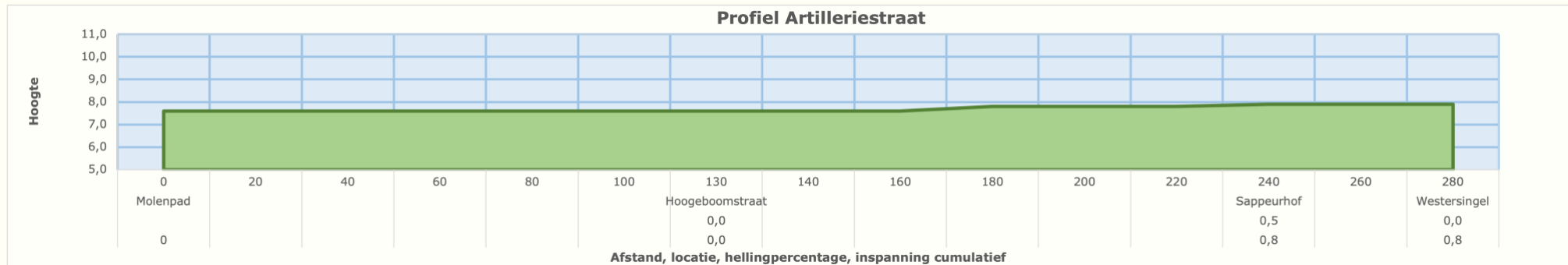
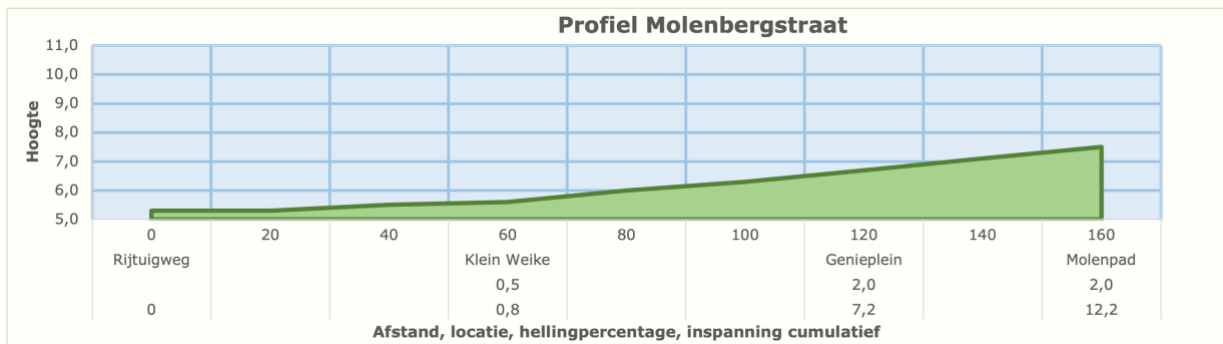
Het traject Zuidzijde Haven – Rijkebuurtstraat – Lievevrouwestraat is voor voetgangers met of zonder bewegingsbeperking zeer aantrekkelijk. Het veilige kunnen oversteken van de Westersingel is een must. Het is voor voetgangers en fietsers een zeer belangrijke mobiliteitsbinding van de buurten Havenkwartier+ en het centrum. Het is a.h.w. een vorm van (mobiliteit)herstel van de doorsnijding van de historische stad door de Westersingel. Het planidee van de Vereniging Binnenstad ondersteunt dit.

In de Rijkebuurtstraat zijn voldoende brede vlakke obstakelvrije voetgangersstroken (trottoirs) nodig.

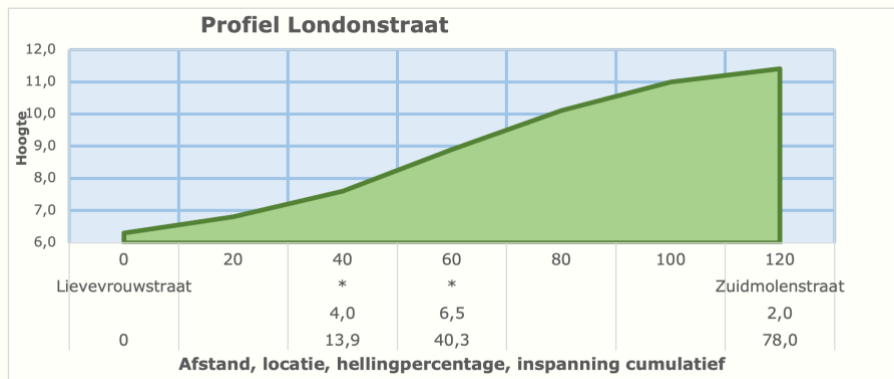
Het traject Noordzijde Haven – Moeregrebstraat is voor voetgangers met of zonder bewegingsbeperking zeer aantrekkelijk.

Het veilige kunnen oversteken van de Westersingel is een must. Het is een zeer belangrijke mobiliteitsbinding voor voetgangers en fietsers van de buurten Havenkwartier+ en het centrum. In het westelijke deel van de Moeregrebstraat zijn daartoe voldoende brede vlakke obstakelvrije voetgangersstroken (trottoirs) nodig.

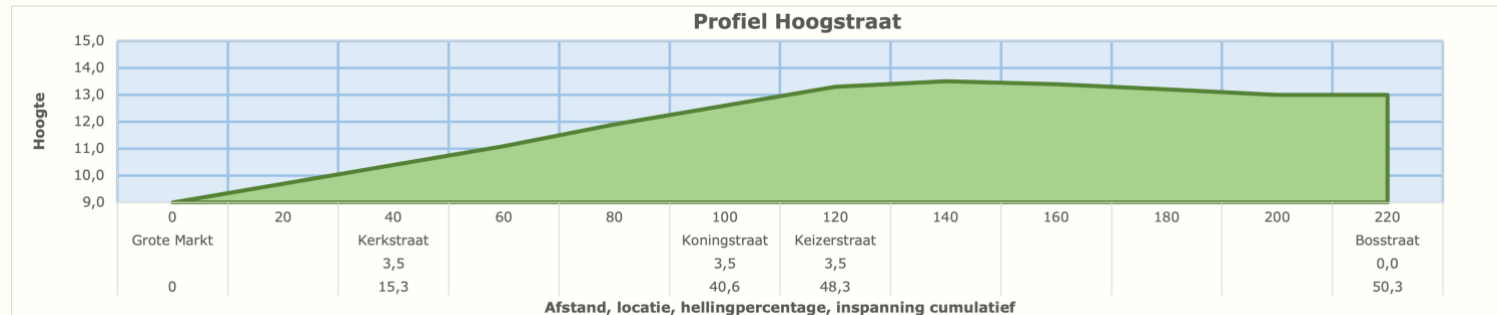

Qua inspanningen is het traject Blauwe Schuit – Molenbergstraat – Artilleriestraat zeer aantrekkelijk. De Artilleriestraat is echter zeer voetgangers onvriendelijk ingericht. Uit onderzoek blijkt verder dat een voetgangersroute over het Mineurplein – De Looijpoort – Steenbergsestraat – Beursplein ook qua hellingen haalbaar is.

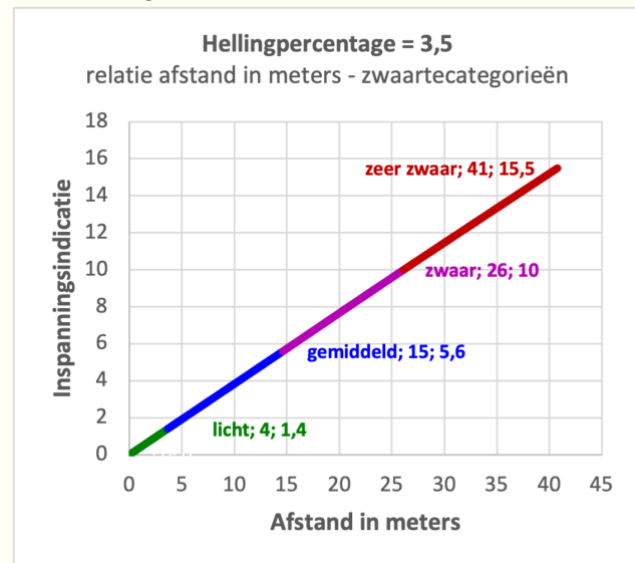
Andere straten

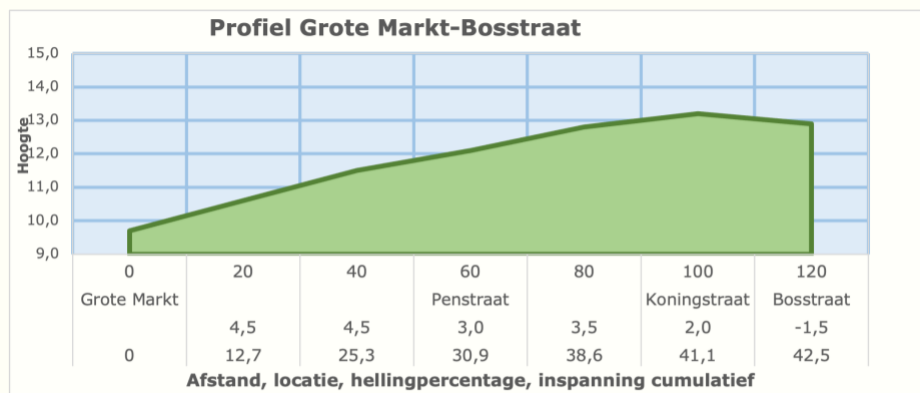

Dit profiel maakt overduidelijk dat de Londonstraat veel te steil is om gehandicapten-parkeren te realiseren.

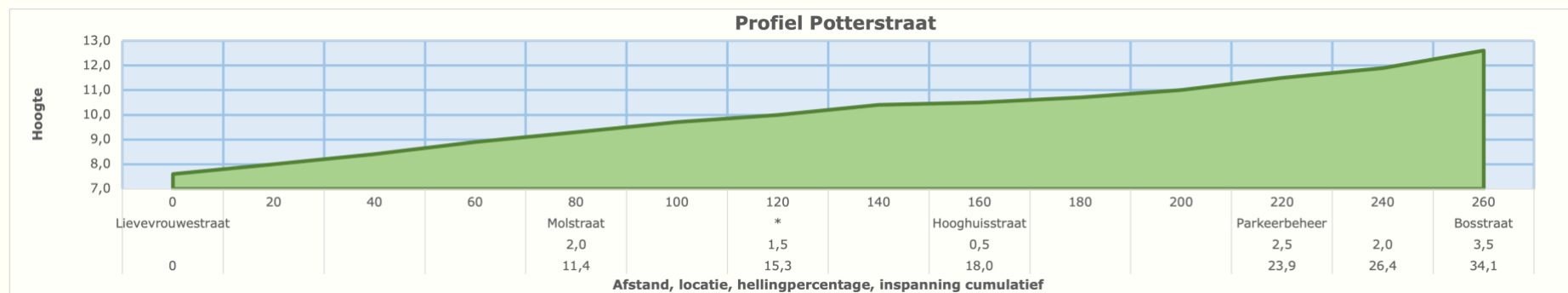

Een helling van 3,5% over 120 meter is veel te zwaar. Na 41 meter is de grens bereikt.

Te steil!

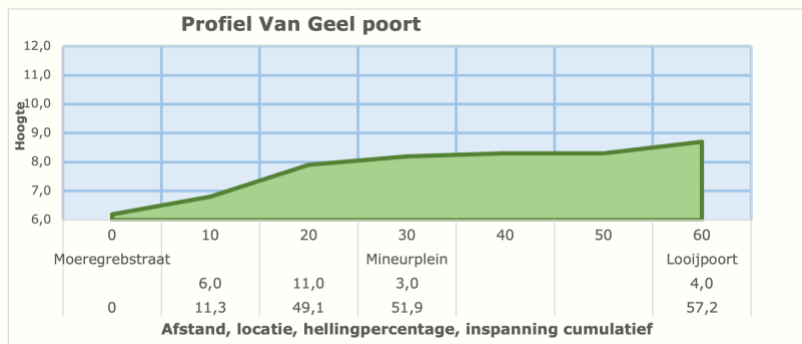

De bovengrens, gerekend vanaf de Potterstraat, ligt ongeveer bij 'Achter de Zwaan' (parkeerplaats De Maagd).

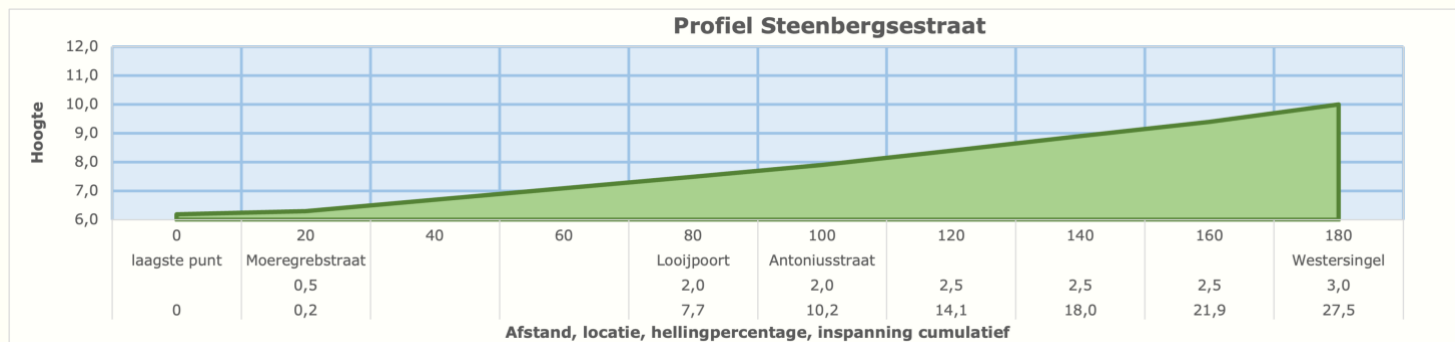
Het traject vanaf Achter de Zwaan naar parkeergarage Grote Markt is niet haalbaar vanwege de veel te steile helling (>6,5%) Potterstraat (bij parkeerbeheer) naar de ingang van de parkeergarage.

De profielen Hoogstraat, Potterstraat, Grote Markt-Bosstraat maken duidelijk dat de trajecten voor rolstoelgebruikers vanuit parkeergarage Grote Markt niet overbrugbaar zijn.

Dat was precies de aanleiding voor het onderzoek in 2023.

De helling in de poort is te steil voor rolstoelgebruikers. De sluis is ook een belemmering.

Dit profiel laat zien dat het traject Beursplein – Looijpoort te overbruggen is. Een belangrijke voorwaarde is een voldoende breed obstakelvrij trottoir. De geparkeerde auto's bij de nummers 9 t/m 13 belemmeren de route. Het gebruik door rolstoelgebruikers van de gehandicapten parkeerplaatsen op het Mineurplein wordt daarmee onaantrekkelijk.